

Versio: 3
Päivämäärä: 28.6.2024
Hyväksyjä: Sari Hämäläinen, 18.6.2024 15:14

28.8.2023

Yksikkö:	142021 Infektio- ja sairaalahygieniaksikkö	Hoito- ja tutkimusohje	Julkinen
----------	---	------------------------	----------

Otsikko:	Difteriaepäily -lyhyt toimintaohje
Laatija(t):	Vänttinen, Markku
Vastuuhlö:	Vänttinen, Markku
Hyväksyjä:	Hämäläinen Sari
Kuvaus:	Toimenpiteet, joita kurkkumätäepäily edellyttää

KURKKUMÄTÄEPÄILY

Kurkkumätää tulisi Suomessa epäillä, kun rokottamattomalla tai puutteellisesti rokotetulla lapsella tai aikuisella todetaan rajuoireinen/poikkeava nielutulehdus etenkin, mikäli samalla todetaan kaulan alueen turvotus. Epäilyä vahvistaa edeltävä (10 vrk) matkustus korkean riskin alueelle (Itä-Eurooppa, Afrikka, Lähi-itä, Etelä- ja Kaakkois-Aasia, Etelä-Amerikka) tai lähikontakti kyseisillä alueilla oleskelleeseen henkilöön. Kurkkumätä on yleisvaarallinen tartuntatauti, mikä mahdollistaa myös tahdosta riippumattomat eristämistoimet (tartuntatautilääkärin tekemä hallintopäätös).

Kurkkumätäbakteeri voi aiheuttaa lieväoireisen streptokokkiangiinaa muistuttavan nielutulehduksen myös asianmukaisesti rokotetulle henkilölle.

EPÄILTY TAI VARMISTETTU KURKKUMÄTÄPOTILAS

- [pisara-](#) ja [kosketusvarotoimet](#), yhden hengen huone
- konsultoi korva- ja infektiolääkärinä
- ota differiaviljely nielusta (1254 CodiVi ja 1826 CodiNhO)
- näytteenotto-ohje Islabin ohjekirjasta näytteenotto-ohje:
<http://webohjekirja.mylabservices.fi/ISLAB/index.php?test=1254>)
- ota verinäyte vasta-ainemääritystä varten (1253 S -CodiAb)
- ohje antibioottien ja antitoksiinin käytöstä ja annostelusta löytyy THL:n ohjeessa (linkki alla)

Versio: 3
Päivämäärä: 28.6.2024
Hyväksyjä: Sari Hämäläinen, 18.6.2024 15:14

ETSI LÄHIKOHTAKTIT

- kartoita alustavasti lähikontaktit 10vrk ajalta ennen oireiden puhkeamista
- tarkempi tartunnan jäljitys tehdään pääsääntöisesti virka-aikana
- ota yhteys terveyskeskuksen tartuntataudeista vastaavaan lääkäriin ja päivystysaikana terveyskeskuspäivystäjään
- lähikontaktit ohjataan näytteenottoon ja heille aloitetaan antibioottiprofylaksi
- lähikontaktien rokotustilanne selvitetään ja lähikontakteille annetaan yksi tehosteannos difteriatoksoidia sisältävää rokotetta, ellei henkilö ole jo saanut aiemmin täyden perussarjan ja viimeisimmästä difteriarokotuksesta on alle 12 kuukautta aikaa.
- lähikontakteja ohjeistetaan seuraamaan kurkkumätään viittaavien oireiden ilmenemistä
- lähikontaktit ohjeistetaan välttämään kontakteja, kunnes näytevastaukset ovat valmistuneet ja antibioottihoidon aloituksesta on kulunut yli 2vrk, riskityössä pidempään (ks. THL:n toimenpideohje)

[THL:n toimenpideohje torjuntatoimista kurkkumätätapausten yhteydessä](#)